

sedo *Morgen* kamor dluž. tamo gluž. *jutro*, *jutše*, kakor dluž. *jěšto* = *jětro*; 9. ne more jako ponemčeno narečje odločevati; 10. ne nahaja se v navedenih knjigah primerjava s *usra* in *utro*, in recimo, da je gluž. *justry* *Ostern* resnično iz *au* ali *u* (*s*) *try*, govorilo bi se *hutry* ali *wutry*; 11. nima lit. lotv. *rytas*, *rits* s *uš* nič občnega, do lotv. *austs* *östlich* in lit. *aušra* *Morgenroth*; zakaj torej silo delati jeziku, kajti se luž. *jutry* tudi *Ostern* zove, zato se je s izpahno!! pa dajmo, da je gluž. *jutry* res nastalo iz *ustr*, *aust*, da luž. med vsemi sl. jeziki kakor francoščina s pred *tr* odmeče: gluž. *tradač*, dluž. *tšadaš* = *stradati*, gluž. *tšěcha*, dluž. *tšěcha* = *streha*; pr. dr. Pfuhl. Wend. Wörterbuch 745 — 757; Zwahr Wörterbuch 365 — 369, torej gluž. *jutry* mesto *justry* samó *Ostern* naslanja se na *jutro* iz skr. *djautra*; kratko, da tujizno kaže dluž. *jatšy*, *wjatšy* mesto *jastry*, kje pa se v sl. menja ustrojni *u*, v *a*? Ker se ne dá dokazati prvotno *vas*-(t)ro; čudno, da bi samo lužiščina imela za *Ostern* *jutro*; pr. lotv. *lecldcena* der grosse Tag (belg. *velik* *dln*), lit. *velykos*; pr. v sl. jezikih rus. *světaja nedelja*, *velika noč*, *lětnice*, *valička*, nsl. srb. *vъzъmъ* kakor estn. *lihha vōtli* itd.“

Slavni naš pokojni Davorin Trstenjak je začel l. 1873. izdajati „Vestnik“ kot znan-

stveno prilogo k „Zori“. Ta listič je pri-
našal uspehe mnogoletnih Cafovih trudov. V št. 4. l. 1874. je priobčil poslednji sestavek, ko je dotolmačil končnico *ikъ* — *ьєъ*, *есъ* — *еньсъ* — *егъ* — *єзъ*, a Trstenjak mu je pisal, naj preneha s tem delom, najbrž, ker čitateljstvo ni rado čitalo takih težkih in za neke ljudi suhoparnih stvari. To je Caf žalosten pripovedoval Božidarju Raiču. O tem je pisal nekemu ruskemu jezikoslovcu:

„Ja vzbuzdaju¹⁾ g. Trstenjaka, izdatelja ‚Zory‘, daby on svojej ‚Zorě‘ otvoril boljše slovesnostnym sočinjenijam; no on mně otvęstvujet²⁾: Kto si je³⁾ pročítajet? Po istinně mně žal, čto ne mogu svojih učennyh zapisok nikam posylat. No ja iměju mnogo jęzikoslovskyh razsuždenij vseslovanstvu zanimateljnyh, n. p. kritiki o Mikl. Lex. palaeosl. lžit u meně nad 30 listov“ itd.

A bodi dovolj teh citatov! Zdi se nam, da smo slovenskemu čitateljstvu podali dovolj natančno sliko Cafove delavnosti. To je bilo tembolj potrebno, ker leži velika večina njegovih preiskav pokopana v rokopisih, neznana širšemu občinstvu. Naj spoznavajo potomci Cafovo delovanje vsaj iz teh skromnih črtic!

¹⁾ Vzpodbujam.

²⁾ Odgovarja. — ³⁾ To.

JOŽ. BEKŠ:

ROMANCA O BEŽNIH LETIH.

Aj, Zofka, kaj siliš mi vedno
v spomin nazaj?
Vsi tisti beli golobčki,
ki sva krmila jih skupaj
med cvetjem in solnčnimi žarki
so odbežali — že kdaj!

Ej, čisti so bili in beli,
kot tvoja nedolžna lica,

pa kljunčke so rdeče imeli,
kot tvoje so ustnice rdeče.

Na ustnicah sladek nasmeh
in mir in pobožnost v očeh —
da, taka takrat si bila,
ko si golobčke krmila:
Oj, pridite, drobne živalce,
in jejte iz moje roké! —

A vedela takrat pač nisi,
da smeh tako rad odbeži,
in vedela nisi, da v letih
kdaj stopajo solze v oči . . .

*

Brezskrbni smehljaji mladostnih dni,
kot sapic mehki poljubi,
tako mimo tebe so šli.
Tedad sta iz tvojih oči
utrnila prvi se solzi dve . . .

O, vredna so bila še mnogo več
kot dveh pekočih solza,
otročka leta, ki nikdar več
nazaj ti jih nihče ne dá . . .

*

Med svežimi gredicami,
kraljica med cveticami,
vsa druga in zamišljena . . .

Kdo ti je takih rožic dal,
mar dragi ti jih je vsejal,
da so mogočne in krasne
ob solncu vzklike iz zemlje?

Oči povešaš in molčiš,
a v srcu glasno govoriš,
da za nj neguješ vse cvetice,
da za nj rosiš skrivaj si lice.

In nagelj živordeč cveti,
rezedica ob njem dehti,
in z roženkravtom rožmarin
se dviga iznad georgin.

Vesel bo ženin tvoj, vesel,
ko tak mu pušeljč dala boš,
zavrisnil bo in te objel . . .
A zdi se mi in daleč ni,
da se na bele lilije
in na zeleni rožmarin
ne bodo več, ne bodo več
rosnè ozirale oči . . .

*

Če že mora, pa naj pride
beli dan, poročni dan,
ko na glávico boš dela
venec limbarjev krasan.

In krog zdravih ustnic smeh
v sreči ti bo zadrhtel,
jaz pa z bičem bom zapel
in s konjičem odhitel.

O takrat bi vsakdo rad
bil tvoj svat in meni brat!

Starejšina mora biti
dober pevec, dober pivec,
saj kadar se bala vozi,
vse po vasi skozinskozi
mora piti, mora peti —
V kamižolo pet viržink,
v žepu s kronami: cink, cink . . .

Pa po kranjski šegi sod
mora poleg godca v kot —
hajdi, svatje, brž na voz,
da gremó na pot! —

Hi hi hi, brž po nevesto,
več je vredna kakor petsto,
ker je lepa in poštena
kot nobena . . .

Veš kaj, Zofka, in takrat
dasi nisem kaj bogat
nekaj podarim ti v balo:
par golobčkov — za spomin,
na mladostne drage dni,
par golobčkov belih, nežnih,
in pa zêlen rožmarin . . .

A če prej me tetka smrt
s sábo pelje v božji vrt,
ti ob grobu mi postoj
in odmoli prav iskreno
zame očenašek svoj!

